

POWÓDŹ

- w obliczu zagrożenia

RCB

Rządowe Centrum
Bezpieczeństwa

**WYDZIAŁ ANALIZ I PROGNOZ
BIURA MONITOROWANIA I ANALIZY ZAGROŻEŃ RCB**

LISTOPAD 2010

I. Wstęp.....	3
1. Rodzaje powodzi i wynikające z nich różnice.....	3
2. Podstawowe pojęcia związane z zagrożeniem powodziowym.....	3
II. Przed powodzią.....	7
1. W domu - jeśli zagrożenie powodzią stanie się realne.....	7
2. W gospodarstwie domowym - jeśli zagrożenie powodzią stanie się realne	10
III. W trakcie powodzi.....	11
1. W domu.....	11
2. Ewakuacja.....	12
3. Poza domem	12
IV. Po powodzi	13
V. Pomoc na usunięcie skutków powodzi i odbudowę	14
1. Zasiłki celowe na pokrycie strat w wyniku działania żywiołu	14
2. Kredyty preferencyjne	15
3. Ułatwienia w remontach i odbudowie.....	15
4. Pomoc dla rolników.....	16
VI. Działania służb i instytucji odpowiedzialnych za reagowanie kryzysowe	16
1. Wójt/Burmistrz/Starosta/Wojewoda	16
2. Powiatowy/Wojewódzki Zespół Zarządzania Kryzysowego	16
3. Państwowa Straż Pożarna.....	17
4. Policja	17
5. Wojsko	18
6. Straż Graniczna.....	18
7. Stacje Sanitarno-Epidemiologiczne	19
8. Inspekcja Weterynaryjna	19
9. Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej	19
10. Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej (RZGW).....	20
11. Marszałek województwa/ Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych (WZMiUW)	20

I. WSTĘP

1. Rodzaje powodzi i wynikające z nich różnice

Powódź to jedno z najczęściej występujących, naturalnych niebezpieczeństw. **Powodzią** nazywamy czasowe pokrycie przez wodę terenu, który w normalnych warunkach nie jest pokryty wodą, powstałe na skutek wezbrania wody w ciekach naturalnych, zbiornikach wodnych, kanałach oraz od strony morza, powodujące zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej.

Mówiąc o powodzi myślimy zazwyczaj o powodziach spowodowanych wylaniem się rzek. Nie jest to jednak jedyny rodzaj powodzi, a w każdym razie nie jest to jedyna przyczyna zalania czy podtopienia domów, dróg, obiektów użyteczności publicznej i innych. W praktyce źródłami zagrożenia są powodzie:

opadowe - występują na terenie całej Polski, najczęściej pojawiają się w maju, czerwcu, lipcu i sierpniu, a są spowodowane intensywnymi deszczami rozlewnymi.

Na terenach miejskich najczęstszym typem powodzi jest powódź gwałtowna (błyskawiczna), wywołana bardzo intensywnymi opadami deszczu

roztopowe - spowodowane gwałtownym topnieniem pokrywy śnieżnej, występują pod koniec lutego, w marcu lub pierwszej połowie kwietnia. Jeśli obfity śnieg leży na zamrożonym gruncie, a w okresie roztopowym nastąpi gwałtowny wzrost temperatury powietrza, pokrywa śnieżna stopi się szybko i w krótkim czasie dopłynie, po zamrożonym podłożu, do rzek, powodując powódź

sztormowe - wywołane silnymi wiatrami wiejącymi od morza w kierunku lądu, wywołują spiętrzenia ujściowych odcinków rzek (tzw. cofka)

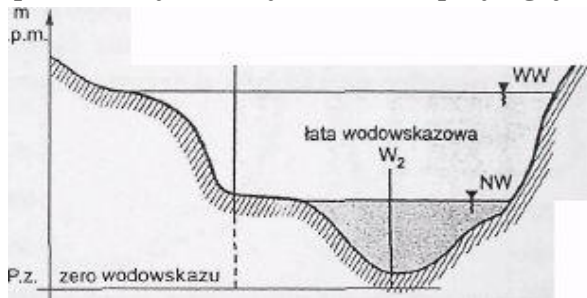
zatorowe - dzielą się na:

- zatorowo – lodowe (zator to nagromadzenie lodu w jednym miejscu, który w rzece ogranicza przepływ wody), najczęściej występują w czasie ruszania pokrywy lodowej na nieuregulowanych odcinkach rzek, ostrych łukach i przekrojach mostowych.
- zatorowo – śryżowe (zator śryżowy powoduje masa gąbczastego lodu, gromadząca się pod pokrywą lodową w obszarze niskich prędkości przepływu). Powstają w momencie tworzenia się pokrywy lodowej. Powodzie zatorowe należą do najniebezpieczniejszych, ponieważ jest trudno przewidzieć ich lokalizację, a także rozwój zjawiska.

2. Podstawowe pojęcia związane z zagrożeniem powodziowym

Monitorowaniem i oceną stopnia zagrożenia powodziowego zajmuje się Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej (IMGW). Wydaje on w tym celu stosowne komunikaty i ostrzeżenia, które podawane są do publicznej wiadomości (www.pogodynka.pl (w zakładce ostrzeżenia), prasa, radio).

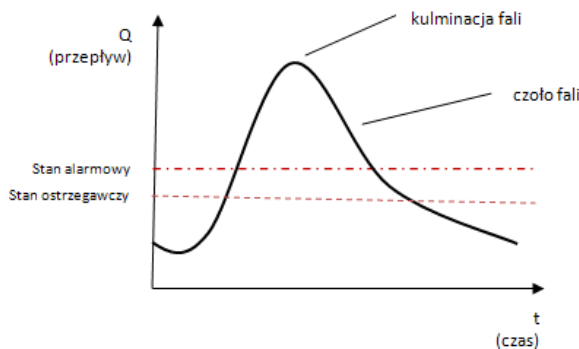
- **Stan wody w rzece** to poziom zwierciadła wody (W_2) w danym profilu rzeki ponad przyjęty umownie poziom odniesienia. Poziomym odniesieniem jest tzw. „zero wodowskazu”, czyli poziom zerowy podziałki wodowskazu, odniesiony do poziomu niwelacji państwowej, który bierze się zwykle poniżej dna koryta rzeki dla określenia jego wysokości nad poziomem morza. Poziom zwierciadła wody porównany z wysokością przylegającego terenu pozwala ocenić zasięg

Rys. 1

możliwego zalewu w przypadku wystąpienia wody z brzegów. Stanu wody nie należy mylić z głębokością wody, który to termin oznacza wysokość wzniesienia zwierciadła wody nad dnem cieku. Miejsce, w którym prowadzone są obserwacje stanów wody, nazywa się **posterunkiem wodowskazowym**.

- **Fala wezbraniowa** powstaje w korycie cieku wodnego podczas wezbrania wywołanego intensywnym deszczem, gwałtownymi roztopami, zrzutem wody ze zbiornika retencyjnego lub awarią zapory. Fala ma wyraźny początek, fazę wznoszenia, punkt kulminacyjny i fazę opadania. Wezbranie nie tworzy się jednocześnie na całej długości rzeki; najczęściej rozpoczyna się w górnej części dorzecza i narastając przemieszcza się w dół rzeki. W miarę przesuwania się fali wezbraniowej z biegiem rzeki maleje jej wysokość i ulega ona spłaszczeniu, czoło fali ulega zaś skracaniu, a długość wydłuża się.

Rys. 2

- **Fala powodziowa** to fala wezbraniowa wywołująca powódź.
- **Kulminacja fali powodziowej** – to najwyższy stan wody (lub największy przepływ) podczas wezbrania w danym przekroju poprzecznym rzeki (rys. 2).
- **Teren zalewowy** – naturalny płaski i szeroki teren, położony bezpośrednio wzdłuż rzeki, stanowiący część doliny rzecznej, zalewany w okresach wezbrań i powodzi, gdy ilość wody prowadzonej przez rzekę przekracza pojemność koryta.
- **Deszcz nawalny** - deszcz o dużym natężeniu, wydajności i krótkim czasie trwania.
- **Ostrzeżenie hydrologiczne/stopień zagrożenia** – informacja IMGW o niebezpiecznych zjawiskach pogodowych mogących zagrozić zdrowiu i życiu ludzi, mających wpływ m.in. na zmianę poziomu stanów rzek i wskazująca na możliwość zalania terenów zagrożonych podtopieniami (tereny bezodpływowe i obniżone). Stopień zagrożenia określa 3-stopniowa skala, która wskazuje na skutki jakie mogą być następstwem wystąpienia omawianych niebezpiecznych zjawisk po osiągnięciu określonych kryteriów. Ostrzeżenie hydrologiczne wydawane jest gdy wystąpienie niebezpiecznych zjawisk hydrologicznych jest prognozowane lub już wystąpiło. Zawiera ono m.in. następujące informacje:
 - rodzaj zagrożenia,
 - stopień zagrożenia,
 - określenie przedziału czasowego dla którego jest wydane,

- obszar, którego dotyczy (odcinek rzeki, zlewni rzek,
 - prognozowany dalszy przebieg zjawiska,
 - przewidywane skutki,
 - uwagi.
- **Stan ostrzegawczy** - stan wody w rzece (Rys. 1), informujący o możliwości wystąpienia zagrożenia powodziowego w przypadku dalszego wzrostu stanu wody. Wprowadzenie stanu ostrzegawczego zapoczątkowuje wzmożenie dyżurów i obserwacji poziomu lustra wody oraz kampanię informacyjną na zagrożonym obszarze. Może być przyczyną ogłoszenia pogotowia przeciwpowodziowego. Po przekroczeniu stanu ostrzegawczego wprowadzany jest stan alarmowy.
 - **Stan alarmowy** - stan wody w rzece, przy którym zwierciadło wody (W_2) leży w pobliżu wody brzegowej (wypełnia koryto rzeki po brzegi) zagrażając zalaniem danego obszaru i powstaniem strat w przypadku dalszego przyboru wody. Może być powodem ewakuacji ludności z zagrożonych terenów. Jest sygnałem do wszczęcia alarmu powodziowego. Stan alarmowy jest wyższy od stanu ostrzegawczego.
 - W celu ochrony ludności i mienia przed skutkami powodzi, oraz w celu przygotowania jej na nadchodzące zagrożenie, wydawane są komunikaty o ogłoszeniu **pogotowia przeciwpowodziowego** lub w przypadku eskalacji zagrożenia **alarmu powodziowego**.

W czasie obowiązywania pogotowia przeciwpowodziowego lub alarmu powodziowego **ZACHOWAJ SZCZEGÓLNA OSTROŻNOŚĆ** przebywając w pobliżu zbiorników wodnych.

Komunikaty o wprowadzeniu pogotowia przeciwpowodziowego lub alarmu powodziowego ogłaszane są do publicznej wiadomości w lokalnej prasie, radiu, miejscowej telewizji kablowej, na stronie internetowej twojego urzędu gminy, powiatu lub województwa. W szczególnych przypadkach komunikaty o alarmie powodziowym mogą być ogłaszane z przemieszczających się pojazdów służb miejskich przez megafony.

- **POGOTOWIE PRZECIWPOWODZIOWE** wprowadza się, gdy poziom rzeki wzrasta do poziomu ostrzegawczego (ustalonego dla danego miejsca – punktu wodowskazowego IMGW) i nadal się podnosi lub po wystąpieniu innych zjawisk lokalnych, które wg miejscowych obserwacji zwiastują zagrożenie wystąpienia powodzi. W zależności od skali zagrożenia, pogotowie wprowadza i odwołuje dla obszaru:
 - miasta – Burmistrz, Prezydent miasta,
 - jednej gminy – Wójt,
 - więcej niż jednej gminy powiatu – Starosta,
 - więcej niż jednego powiatu, lub województwa – Wojewoda.

Wprowadzenie pogotowia przeciwpowodziowego skierowane jest głównie do wszystkich służb i instytucji funkcjonujących na zagrożonym obszarze, które są odpowiedzialne za przeciwdziałanie skutkom powodzi i ochronę ludności. Stan pogotowia powoduje konieczność sprawdzenia gotowości działania jednostek zajmujących się akcją ratowniczą (PSP, Policji, gminnych, powiatowych bądź wojewódzkich centrów zarządzania kryzysowego), przygotowanie wprowadzenia dyżurów przeciwpowodziowych w jednostkach administracji ogólnej i zespolonej, sprawdzenie możliwości korzystania z magazynów przeciwpowodziowych (drogi

dojazdowe, dostępność do magazynów itp.) oraz wzmożoną obserwację stanów wód i wałów przeciwpowodziowych.

- **ALARM POWODZIOWY** - ogłasza się, gdy poziom lustra wody (najczęściej rzeki) zbliża się do stanu alarmowego (ustalonego dla danego miejsca – punktu wodowskazowego IMGW) z tendencją wzrostową i stwarza realne zagrożenie powodzi.

W zależności od skali zagrożenia, alarm powodziowy wprowadza i odwołuje dla obszaru:

- miasta – Burmistrz, Prezydent miasta,
- jednej gminy – Wójt,
- więcej niż jednej gminy powiatu – Starosta,
- więcej niż jednego powiatu, lub województwa – Wojewoda.

W czasie alarmu wprowadza się całodobowe dyżury w administracji i jednostkach ratowniczych (PSP, Policji) i w magazynach przeciwpowodziowych. Uruchamia się alarmowe środki łączności oraz rezerwy materiałowe i sprzętowe w przedsiębiorstwach związanych z budownictwem wodnym i melioracyjnym. Wojewoda, starostowie i wójtowie uruchamiają działania Zespołów Zarządzania Kryzysowego. Na wałach przeciwpowodziowych, zbiornikach wodnych i innych urządzeniach przeciwpowodziowych wprowadza się ciągłe dyżury obserwacyjne. Obserwatorzy informują o swych spostrzeżeniach dyżurnych gminnych, powiatowych i wojewódzkich centrów zarządzania kryzysowego. Szefowie jednostek organizacyjnych, działających w akcji powodziowej działają zgodnie z planami przeciwpowodziowymi i zgodnie z poleceniami szefów OC, opartymi o wnioski Zespołów Zarządzania Kryzysowego.

W czasie obowiązywania alarmu powodziowego ludność zamieszkała na zagrożonym terenie musi liczyć się z możliwością poddania się zarządzonej **ewakuacji**.

Po stwierdzeniu poprawy sytuacji hydrologicznej oraz spadku poziomu wód w rzekach poniżej stanów ostrzegawczych (alarmowych) oraz po przeanalizowaniu zagrożenia powodziowego odwołuje się pogotowie (alarm) przeciwpowodziowy. Tryb odwołania jest taki sam jak ogłoszenia.

- **STAN KLĘSKI ŻYWIŁOWEJ** - może być wprowadzony dla zapobieżenia skutkom powodzi noszącej znamiona klęski żywiołowej oraz w celu ich usunięcia. Za klęskę żywiołową rozumie się w tym przypadku katastrofę naturalną, której skutki zagrażają życiu lub zdrowiu dużej liczby osób, mieniu w wielkich rozmiarach albo środowisku na znacznych obszarach, a pomoc i ochrona mogą być skutecznie podjęte tylko przy zastosowaniu nadzwyczajnych środków, we współdziałaniu różnych organów i instytucji oraz specjalistycznych służb i formacji działających pod jednolitym kierownictwem. Stan klęski żywiołowej może być wprowadzony na obszarze, na którym wystąpiła klęska żywiołowa, a także na obszarze, na którym wystąpiły lub mogą wystąpić skutki tej klęski. Stan klęski żywiołowej wprowadza się na wniosek wojewody bądź na podstawie decyzji własnej Rady Ministrów w drodze rozporządzenia, na czas oznaczony, niezbędny dla zapobieżenia skutkom klęski żywiołowej lub ich usunięcia, nie dłuższy niż 30 dni. Ogłasza się go w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej i ponadto podaje do publicznej wiadomości, w drodze obwieszczenia właściwego wojewody przez rozplakatowanie w miejscach publicznych, a także w sposób zwyczajowo przyjęty na danym obszarze.

W stanie klęski żywiołowej stosuje się do osób fizycznych zamieszkałych lub czasowo przebywających na obszarze, na którym został wprowadzony stan klęski żywiołowej, oraz odpowiednio do osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, mających siedzibę lub prowadzących działalność na obszarze, na którym został wprowadzony stan klęski żywiołowej ograniczenia wolności i praw człowieka i obywatela polegające m.in. na:

- całkowitej lub częściowej reglamentacji zaopatrzenia w określonego rodzaju artykuły,
- nakazie ewakuacji w ustalonym czasie z określonych miejsc, obszarów i obiektów,
- nakazie lub zakazie przebywania w określonych miejscach i obiektach oraz na określonych obszarach,
- zakazie organizowania lub przeprowadzania imprez masowych,
- nakazie lub zakazie określonego sposobu przemieszczania się.

II. PRZED POWODZIĄ

Ubezpiecz siebie i swój dobytek - w razie tragedii wypłata odszkodowania zawsze pomoże Ci "stać na nogi".

Dowiedz się w swoim urzędzie gminy (miasta):

- ✓ jakie zagrożenie może wystąpić w twoim miejscu zamieszkania,
- ✓ jakie sposoby (metody) alarmowania będą zastosowane podczas powodzi np. syreny, dzwony kościelne, komunikaty radiowe lub inne sygnały,
- ✓ jak zaplanowana jest ewakuacja ludzi i zwierząt gospodarskich,
- ✓ jakie są drogi ewakuacji, gdzie są miejsca przyjęć ludzi i zwierząt,
- ✓ kto jest wyznaczony do pomocy przy załadunku zwierząt hodowlanych na środki transportu do ewakuacji,
- ✓ gdzie znajduje się bezpieczne miejsce, w którym można pozostawić pojazdy i maszyny rolnicze.

PAMIĘTAJ! masz prawo żądać od urzędnika udzielenia wyczerpujących informacji

1. W DOMU - jeśli zagrożenie powodzią stanie się realne

- już dzisiaj przenieś wartościowe rzeczy na górne kondygnacje budynku,
- jeśli możesz - odeślij dzieci i osoby starsze w bezpieczne miejsce np. do znajomych, rodziny,

- ustal sposoby kontaktowania się z rodziną w razie utraty z nią łączności np. przez krewnych, znajomych itp. - upewnij się, czy wszyscy jej członkowie znają adresy i telefony osób kontaktowych,
- naucz najbliższych członków rodziny odłączania źródeł energii, gazu, wody,
- rozważ możliwości zabezpieczenia budynku przed powodzią poprzez uszczelnienie drzwi i piwnic materiałami wodoodpornymi,
- zapoznaj rodzinę, jak zabezpiecza się mieszkanie, dom, obejście przed powodzią i grabieżą,

JAK PRZYGOTOWAĆ DZIECI

RODZICE!

- ✓ Pokażcie dzieciom, jak stworzyć i wypróbować rodzinny plan działania na wypadek klęski żywiołowej. Polećcie im przygotowanie własnego planu i listy "rzeczy do zrobienia".
- ✓ Nauczcie dzieci rozpoznawać sygnały ostrzegawcze. Odtwórzcie nagrane sygnały różnych syren, alarmów, sygnałów karetek pogotowia itd.
- ✓ Wy tłumaczcie dzieciom, jak zwracać się o pomoc, jak i kiedy zadzwonić pod numer alarmowy policji, straży pożarnej, pogotowia ratunkowego. Nauczcie je korzystać z książki telefonicznej i znajdować inne numery alarmowe. Polećcie dzieciom wykonanie kolorowej tabliczki informacyjnej z najważniejszymi telefonami alarmowymi.
- ✓ Zachęćcie dzieci, by zapamiętały najważniejsze informacje o sobie i swojej rodzinie. Powinny znać na pamięć imiona i nazwiska, adresy i telefony. Zaprojektujcie kartę informacyjną dla małych dzieci, na której będą te dane (pamiętajcie o uaktualnianiu karty!).
- ✓ Szczerze odpowiadajcie na pytania dzieci. Wyjaśniajcie zdarzenia używając ich słownictwa tak, by Was rozumiały.
- ✓ Wspierajcie się wzajemnie.

JAK PRZYGOTOWAĆ OSOBY STARSZE I NIEPEŁNOSPRAWNE

- ✓ Pamiętaj aby pomóc osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym w Twojej społeczności lokalnej, dowiedz się kim oni są i gdzie mieszkają. Zachęć, aby zgłaszali się do służb ratunkowych.
- ✓ Każdy starszy człowiek powinien posiadać laminowaną kartę z wypisanymi informacjami (na temat stanu zdrowia, przyjmowanych leków itp.). Zachęć seniorów do noszenia ich przy sobie.
- ✓ Zachęć osoby starsze, aby miały pod ręką (np. na lodówce, przy telefonie) zapisane dokładne instrukcje, co robić w razie kataklizmu.
- ✓ Organizuj sąsiedzkie "łańcuchy pomocy" osobom starszym i niepełnosprawnym.
- ✓ Zachęcaj osoby żyjące samotnie do udziału w przygotowaniach na wypadek kataklizmu – informuj o środkach ratunkowych i organizowanej pomocy.

Pamiętaj, że osoby starsze, chore, niepełnosprawne mają często trudności z poruszaniem się a ich zdolność do przemieszczania się nie jest taka, jak u ludzi zdrowych – jest to szczególnie ważne przy przeprowadzaniu ewakuacji!!!

- zgromadź w domu niezbędną ilość niepsującej się żywności, wody i przygotuj odpowiednią odzież (zobacz, jak wygląda przykładowy zestaw),

ZESTAW RATUNKOWY NA 3 DNI

Podstawowe rzeczy:

- ✓ woda – około 4 litry na osobę dziennie (najlepiej byłoby zapewnić tygodniowy zapas),
- ✓ urządzenie do uzdatniania (oczyszczania) wody,
- ✓ apteczka i poradnik pierwszej pomocy,
- ✓ trwała żywność – konserwy mięsne, płatki śniadaniowe, zupy w proszku, kasza itp.,
- ✓ artykuły dla dzieci – butelki, smoczki, kaszki, mydło, puder, ubrania, pieluchy, soczki, jedzenie w puszkach, ręczniki jednorazowe, koce,
- ✓ otwieracz do puszek (ręczny),
- ✓ dezynfekujące ręczniki lub żel do rąk,
- ✓ koc lub śpiwór – po jednym na osobę,
- ✓ przenośne radio lub telewizor + zapasowe baterie,
- ✓ latarka + zapasowe baterie,
- ✓ podstawowe lekarstwa (w tym leki przyjmowane przez osoby chorych, środki przeciwbólowe),
- ✓ apteczka samochodowa,
- ✓ zapasowa para okularów,
- ✓ zapasowe klucze do domu i samochodu,
- ✓ gaśnica,
- ✓ artykuły dla zwierząt - żywność, woda, smycz,
- ✓ gotówka + drobne pieniądze,
- ✓ zmiana ubrań odpowiednia do pory roku, mocne buty, płaszcz przeciwdeszczowy,
- ✓ brezent impregnowany.

Artykuły sanitarne:

- ✓ duże torby plastikowe na śmieci,
- ✓ duże wiadra na śmieci,
- ✓ mydło i płynny detergent,
- ✓ pasta i szczoteczka do zębów,
- ✓ szampon,
- ✓ damskie środki higieniczne,
- ✓ papier toaletowy.

- dbaj o to, by twój telefon komórkowy cały czas był w pełni naładowany,
- upewnij się, że wszyscy członkowie Twojej rodziny, zwłaszcza dzieci, wiedzą co robić w razie powodzi; naucz dzieci jak i kiedy wezwać policję, straż pożarną i inne służby oraz podmioty ratownicze,

PAMIĘTAJ! Jeśli mieszkasz w nisko położonym rejonie lub w pobliżu strumienia, zwracaj uwagę na poziom wody w czasie intensywnych opadów.

Poziom wody w czasie fali powodziowej podnosi się nagle, często zaskakując ofiary.

Deszcz nawalny lub intensywne opady w górze rzeki, szczególnie na terenach górzystych, mogą spowodować, że poziom wody podniesie się bardzo szybko, nawet jeśli w pobliżu nie pada.

- przenieś na górne kondygnacje miejsca sypialne lub jeśli nie masz takiej możliwości - śpij u sąsiada, który taką możliwość posiada,
- miej włączone radio bateryjne na częstotliwości lokalnej stacji w celu wysłuchania komunikatów o zagrożeniu i sposobach postępowania,

- jeśli masz sprzęt pływający - utrzymuj go w sprawności (pontony, łodzie itp.), **używaj go wyłącznie podczas zagrożenia życia - prąd wody może porwać sprzęt wraz z osobami,**
- poznaj drogi ewakuacyjne i zapoznaj z nimi swoich najbliższych i sąsiadów,
- przygotuj w bezpiecznym miejscu dowody tożsamości (również akty urodzenia), kosztowności, pieniądze i papiery wartościowe, dokumenty dotyczące domu i posiadanych gruntów, dokumentację działalności gospodarczej, polisy ubezpieczeniowe,
- usuń z terenu posesji pojazdy i przemieść je w bezpieczne, nie zagrożone powodzią lub podtopieniem miejsce,

BĄDŹ PRZYGOTOWANY NA EWAKUACJĘ!

- Pozostawanie na zalanym terenie to ogromne ryzyko. Oprócz bezpośredniego zagrożenia utonięciem musisz liczyć się z narażeniem na choroby zakaźne, brakiem prądu, wody i kanalizacji. W razie konieczności możesz nie otrzymać pomocy medycznej na czas.
- Decydując się na pozostanie na terenie zagrożonym, nie kieruj się potrzebą ochrony dobytku. Teren zostanie zabezpieczony przez właściwe służby. Nie ufaj informacjom o rzekomych grabieżach. Wypowiadają je zwykle osoby w stanie szoku, które w ten sposób chcą spersonalizować zagrożenie w jakim się zetknęli. To normalna reakcja naszej psychiki. Pamiętaj Ciebie w takiej sytuacji też dotknie trauma.

2. W GOSPODARSTWIE ROLNYM - jeśli zagrożenie powodzią stanie się realne

- przygotuj się do ochrony swojego domu i dobytku przed skutkami powodzi i przygotuj worki z piaskiem,
- przenieś wyżej paszę dla zwierząt,
- ustal czy i gdzie możesz już teraz ewakuować zwierzęta gospodarskie w bezpieczne miejsce i zapewnić im tam właściwą opiekę, pamiętaj by w chwili nadejścia powodzi nie były uwiązane i mogły same ratować swoje życie,
- nie czekaj, rozważ ewakuację zwierząt zaraz po ogłoszeniu alarmu powodziowego. Ewakuacja zwierząt jest zawsze dużo trudniejsza niż ludzi i zajmuje dużo czasu. Sprzęt pływający będący w dyspozycji straży pożarnej czy wojska bardzo często nie nadaje się do ewakuacji dużych zwierząt,
- przygotuj zwierzęta hodowlane do ewakuacji, porozmawiaj z sąsiadami o wzajemnej pomocy przy załadunku zwierząt gospodarskich do ewakuacji,
- usuń z terenu gospodarstwa wszystkie pojazdy i maszyny rolnicze i przemieść je w bezpieczne, nie zagrożone powodzią lub podtopieniem miejsce,
- usuń z najbliższego otoczenia wszystkie toksyczne substancje, takie jak pestycydy i środki owadobójcze,

- zabezpiecz zbiorniki z olejem, paliwem, środkami chemicznymi,
- rozważ możliwości zabezpieczenia budynku przed powodzią poprzez uszczelnienie drzwi i piwnic materiałami wodoodpornymi.

To co planujesz zrealizować, aby ustrzec siebie i swoich najbliższych przed skutkami powodzi, zrób teraz – **później może być na to za późno!**

III. W TRAKCIE POWODZI

PAMIĘTAJ! Podczas powodzi dostosuj się do poleceń prowadzących akcję ratunkową.

1. W DOMU

- w razie zagrożenia życia lub zdrowia nie wahaj się - dzwoń na **numer alarmowy 112**. W przypadku niebezpieczeństwa natychmiast przemieść się na wyżej położone tereny,
- kiedy pojawi się nagle zagrożenie powodziowe, wyłącz główne zasilanie elektryczne, odłącz sieć gazową i wodociagową, a także zamknij zasuwy (zawory) sieci kanalizacyjnej, zatkać kratki ściekowe oraz uszczelnij szambo,
- jeśli posiadasz telefon komórkowy, miej go zawsze naładowany pod ręką,

UWAGA!

Zostałeś w gospodarstwie - potrzebujesz pomocy
Wywieś flagę o następującym kolorze:

	BIAŁA	- potrzeba ewakuacji
	CZERWONA	- potrzeba pomocy medycznej
	NIEBIESKA	- potrzeba żywności i wody

sygnały dla załogi śmigłowca:

Numer alarmowy - 112
Pogotowie ratunkowe - 999
Straż Pożarna - 998
Policja - 997
Pogotowie Wodociagowe - 994
Pogotowie Ciepne - 993
Pogotowie Gazowe - 992
Pogotowie Energetyczne - 991

- włącz radiodbiornik zasilany bateriami na częstotliwość lokalnej stacji radiowej, aby uzyskać najnowsze informacje o sytuacji. Zazwyczaj radio podaje także informacje o zagrożeniu i sposobach postępowania,

- przygotuj się do ewentualnej ewakuacji. Pamiętaj że osoby dorosłe powinny mieć przy sobie nie więcej niż 50 kg bagażu,
- miej pod ręką apteczkę pierwszej pomocy i niezbędne leki używane przez domowników, niezbędny zapas jedzenia i wody pitnej, ciepłe ubrania, śpiwory i koce (zgromadź je w górnych partiach domu, mieszkania),
- nie używaj w gospodarstwie domowym wody ze studni ani wody gruntowej, może być skażona (zatruta),
- **staraj się pomagać innym, w tym podmiotom ratowniczym, jeżeli zostaniesz wytypowany do pomocy w pracach przeciwpowodziowych (np. do układania lub napełniania worków z piaskiem) - pomagaj !!!**

2. EWAKUACJA

PAMIĘTAJ! W przypadku nakazu opuszczenia domu, zrób to natychmiast

- przed opuszczeniem domu, dzieciom znajdującym się pod Twoją opieką przypnij do ubrania karteczkę z ich imieniem i nazwiskiem oraz kontaktem do ich opiekunów,
- nie zapomnij zabrać ze sobą przygotowanych wcześniej rzeczy (niezbędne leki używane przez domowników, ważne dokumenty, kosztowności, pieniądze, telefon komórkowy itp.), pamiętaj, że twój bagaż nie może przekroczyć wagi 50 kg,
- jeśli czas pozwoli, zostaw wiadomość dla innych z informacją dokąd i kiedy wyjechałeś, jeśli posiadasz skrzynkę na listy, to zostaw wiadomość właśnie tam,
- jeśli musiałeś opuścić swój dom, zarejestruj się w punkcie ewidencyjnym - w ten sposób łatwiej odnajdzie cię rodzina,
- postaraj się nie panikować, bądź rozsądny, zachowaj trzeźwość umysłu.

3. POZA DOMEM

- nie chodź po obszarach zalanych, jeżeli woda przemieszcza się szybko. Fala o głębokości kilkunastu centymetrów może przewrócić i przemieścić dorosłego człowieka,
- jeżeli musisz przekroczyć zalany obszar, użyj tyczki do badania gruntu przed sobą. Do przejścia wybieraj miejsca bez silnego nurtu,
- wiele osób ginie idąc lub jadąc po drogach i mostach przykrytych wezbranymi wodami. Nawet jeśli woda wygląda, jakby miała tylko kilka centymetrów głębokości, w rzeczywistości może być znacznie głębsza,

- większość samochodów może być poniesiona przez wysoką wodę. Przebywanie w pojeździe daje często złudne poczucie bezpieczeństwa, ponieważ ludzie wierzą, że pojazdy są bezpieczne w każdych warunkach. Taka wiara kończy się śmiertelnymi wypadkami lub akcjami, w których trzeba ratować kierowców i ich pasażerów, uwieczonych w pojazdach lub porwanych przez wody powodzi,
- jeśli zbliżasz się do zatopionej drogi, zawróć i jedź inną drogą. To, że pojazdy przed tobą przejechały przez wysoką wodę nie oznacza wcale, że i Ty będziesz mieć tyle szczęścia,
- jeśli samochód utknie, natychmiast z niego wysiądź i idź na tereny leżące wyżej. Wiele ofiar śmiertelnych to kierowcy, którzy próbowali uruchomić swoje samochody,
- nigdy nie należy rozbijać namiotu ani ustawiać przyczepy kempingowej nad brzegiem rzeki czy strumienia. Najlepiej jest zachować pewną odległość między obozem a wodą, aby mieć więcej czasu na przeniesienie się w wyższe rejony w wypadku gdyby powstała wysoka fala powodziowa,
- strumyki i rzeki, na których utrzymuje się stan powodziowy, nie są bezpieczne do uprawiania sportów wodnych. Z niebezpiecznie bystrych wód potoków i rzek, niosących dużo wody powodziowej, ratować trzeba niejednego kajakarza.

PAMIĘTAJ! Wystarczy około pół metra wody, aby porwać samochód, a piętnaście centymetrów rwącej wody może ściąć z nóg każdego!

IV. PO POWODZI

- słuchaj komunikatów radiowych i telewizyjnych,
- jak najdłużej pozostań poza zasięgiem wód powodziowych i zatorów lodowych,
- nie wracaj do domu, dopóki władze nie ogłoszą, że jest to bezpieczne oraz nie zostanie przywrócone zaopatrzenie w wodę pitną, usprawniony system kanalizacji i usunięte odpady,
- sprawdź fundamenty Twego domu czy nie ma pęknięć lub innych uszkodzeń, a w przypadku wątpliwości zgłoś to do nadzoru budowlanego, władz samorządowych i do ubezpieczyciela,
- upewnij się, że budynek nie grozi zawaleniem - sprawdź ściany, podłogi, okna i drzwi, uważaj na poluzowane tynki i sufity. Budynki, które znalazły się w zasięgu zalania (nie tylko przy głównym nurcie), po ustąpieniu wód mogą zachowywać się niestabilnie,
- sprawdź instalację elektryczną i gazową, korzystając w tym zakresie ze specjalistycznej pomocy,
- **jeżeli twój majątek był ubezpieczony przed skutkami powodzi, jak najszybciej skontaktuj się ze swoim ubezpieczycielem** i dowiedz się, jakie działania musisz podjąć, by uzyskać odszkodowanie. Szybkie zgłoszenie

pozwole zaplanować likwidację szkód. Powodzianie mogą wtedy liczyć na zaliczki, które pozwolą im na zakup sprzętu niezbędnego do zabezpieczenia zniszczonych budynków,

- jeśli to możliwe, przed przystąpieniem do usuwania skutków powodzi w Twoim domu zrób zdjęcia bądź zapis wideo zastanych uszkodzeń. Materiał ten przydatny będzie dla firmy ubezpieczeniowej przy ubieganiu się o odszkodowanie, pomoże udokumentować straty. Wielkość strat powodziowych zgłoś niezwłocznie ubezpieczycielowi,
- **zgłoś się po pomoc finansową** do gminnego lub miejskiego ośrodka pomocy społecznej. Zasiłek ten jest przeznaczony na pokrycie kosztów zakupu żywności, leków, leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego. Szczegóły na temat pomocy uzyskasz u swojego sołtysa lub w lokalnym urzędzie gminy,
- w ramach możliwości włącz się do pomocy w usuwaniu skutków powodzi,
- zalane pomieszczenia zdezynfekuj, wywietrz, wysusz i odmaluj (szczególnie jeśli przechowujesz w nich żywność, przygotowujesz posiłki lub jeżeli przebywają w nich dzieci). Meble odsuń od ścian na co najmniej 20 cm i podnieś minimum 5 cm od podłogi,
- wyrzucić całą żywność, która miała kontakt z wodą powodziową, a do celów spożywczych używaj tylko wody butelkowanej lub dowożonej beczkownikami przeznaczonymi do wody pitnej,

Szczegółowe informacje na temat usuwania skutków powodzi i niebezpieczeństw z tym związanych uzyskasz na stronie internetowej:

<http://rcb.gov.pl/zagrozenia/ostrz/?a=467>

V. POMOC NA USUNIĘCIE SKUTKÓW POWODZI I ODBUDOWĘ

1. Zasiłki celowe na pokrycie strat w wyniku działania żywiołu

Zasiłek celowy może być przyznany osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku żywiołu (powodzi, huraganu, pożaru itp.). Może być on przyznany niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi. Aby otrzymać pomoc należy zwrócić się do ośrodka pomocy społecznej OPS (najlepiej w formie pisemnego podania, choć można również ustnie do protokołu) właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o świadczenie. Po złożeniu wniosku przeprowadzany jest przez pracownika socjalnego tzw. wywiad środowiskowy w miejscu zamieszkania wnioskodawcy. Wywiad uwzględnia indywidualną sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową osoby samotnie gospodarującej lub osób w rodzinie, mogące mieć wpływ na rodzaj i zakres przyznawanej im pomocy. Zasiłki celowe przyznaje się poprzez wydanie decyzji administracyjnej. Od każdej decyzji kierownika ośrodka, zgodnie z kodeksem postępowania administracyjnego przysługuje odwołanie do samorządowego kolegium odwoławczego w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji za pośrednictwem ośrodka pomocy społecznej, który wydał decyzję. Odwołanie nie wymaga szczegółowego uzasadnienia. Wystarczy, jeżeli z odwołania wynika, że osoba nie jest zadowolona z wydanej decyzji.

Podstawa prawna: ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593 z późn. zm.)

W obliczu strat powstałych w wyniku powodzi, Rząd może podjąć decyzję o przyznaniu z rezerwy budżetowej dodatkowych środków pieniężnych na pomoc dla osób poszkodowanych. Stało się tak podczas powodzi jakie miały miejsce w 2010 r. kiedy to na zasilki przeznaczono 2 mld zł.

2. Kredyty preferencyjne (oprocentowane 2% w skali roku) na remonty i odbudowę mieszkań i budynków mieszkalnych, objęte dopłatami do oprocentowania realizowanymi z budżetu państwa.

Kredyty udzielane są właścicielom lub zarządcom budynków mieszkalnych, lokali mieszkalnych oraz obiektów infrastruktury technicznej towarzyszących budownictwu mieszkaniowemu zniszczonych lub uszkodzonych przez powódź, osuwiska ziemi i huragany na:

- remont lokalu mieszkalnego,
- remont lub odtworzenie budynku mieszkalnego,
- remont lub odtworzenie części budynku mieszkalnego, stanowiącej współwłasność właścicieli lokali znajdujących się w tym budynku,
- remont lub odtworzenie obiektu infrastruktury technicznej,
- odtworzenie budynku mieszkalnego lub obiektu o podobnych parametrach w innym miejscu, gdy odtworzenie budynku lub obiektu w tym samym miejscu jest niemożliwe albo nieuzasadnione ze względu na zagrożenie przez żywioł,
- zakup lokalu mieszkalnego albo budynku mieszkalnego o podobnych parametrach, jeżeli ich remont lub odtworzenie jest na skutek kataklizmu niemożliwe albo nieuzasadnione ze względu na zagrożenie takim zdarzeniem.

Podstawa prawna: ustawa z dnia 8 lipca 1999 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielonych na usuwanie skutków powodzi (Dz. U. nr 62, poz. 690 z późn. zm.)

3. Ułatwienia w remontach i odbudowie

- Obowiązujące obecnie rozwiązania prawne stanowią podstawę do stosowania uproszczonego trybu postępowania przed organami administracji architektoniczno-budowlanej w przypadku odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu w budynkach lub innych obiektach i urządzeniach budowlanych w rozumieniu ustawy Prawo budowlane (m.in.: zwolnienie z obowiązku uzyskania pozwolenia na budowę czy zgłoszenia remontu, wyłączenie stosowania przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym).
- Z udogodnień mogą skorzystać podmioty (w tym osoby fizyczne), których obiekty i urządzenia budowlane znajdują się na terenach gmin lub miejscowości wymienionych w rozporządzeniu wydawanym na podstawie art. 2 ustawy o szczególnych zasadach odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu.

Podstawa prawna: ustawa z dnia 11 sierpnia 2001 r. o szczególnych zasadach odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu (Dz. U. Nr 84, poz. 906 z późn. zm.)

4. Pomoc dla rolników

Za uruchamianie pomocy dla rolników poszkodowanych w wyniku zdarzeń o charakterze klęsk żywiołowych dopowiada resort rolnictwa. Pomoc ta obejmuje w szczególności preferencyjne kredyty (inwestycyjne i obrotowe) na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej.

Szczegółowe zasady udzielania pomocy znajdują się na stronie internetowej Ministerstwa Rolnictwa: www.minrol.gov.pl

VI. Działania służb i instytucji odpowiedzialnych za reagowanie kryzysowe

1. Wójt/Burmistrz/Starosta/Wojewoda:

- ogłasza i odwołuje pogotowie i alarm przeciwpowodziowy,
- uzgadnia decyzje dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej, dotyczące obniżenia piętrzenia wody w zbiorniku lub opróżnienia zbiornika,
- podejmuje decyzje związane z koordynacją działań prowadzonych przez podległe mu służby oraz współpracuje z pozostałymi uczestnikami działań przeciwpowodziowych,
- wnioskuje o wsparcie pododdziałów i oddziałów Sił Zbrojnych RP,
- monitoruje rozwój sytuacji powodziowej oraz nadzoruje przygotowanie i prowadzenie działań przeciwpowodziowych, pod kątem konieczności koordynowania, kierowania i ich bezpośredniego wspierania przez podległe służby,
- ustala z zarządcami wód, zbiorników wodnych, zapór, jazów, wałów przeciwpowodziowych oraz innych urządzeń wodnych sposób przeprowadzenia fali powodziowej,
- uzgadnia z dyrektorem regionalnego zarządu gospodarki wodnej decyzje dotyczące obniżenia piętrzenia wody w zbiorniku lub opróżnienia zbiornika
- wydaje polecenie uruchomienia Zespołu Zarządzania Kryzysowego (ZZK).

Szczegółowe informacje na temat poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego (gmin, powiatów, województw) możesz znaleźć korzystając z informacji zawartych na stronie internetowej Związku Powiatów Polskich:

<http://www.zpp.pl/index.php?title=MAPA+POLSKI&path=main%2Fdanetel>

2. Powiatowy/Wojewódzki Zespół Zarządzania Kryzysowego:

- ocenia zagrożenie powodziowe, prognozowanie jej rozwój inicjowanie działań zapobiegawczych zarówno w fazie reagowania, jak i odbudowy,
- wprowadza pogotowie lub alarm przeciwpowodziowy,
- zarządza ewakuację osób i mienia,
- nadzoruje użycie sił i środków reagowania będących w dyspozycji poszczególnych członków Zespołu /służb, straży, inspekcji/,
- udziela wsparcia organom kierującym działaniami przeciwpowodziowymi na niższym szczeblu administracji publicznej,
- wnioskuje o wprowadzeniu stanu klęski żywiołowej, w tym także zakresu ograniczeń wolności i praw człowieka i obywatela,

- zapewnia informowanie społeczeństwa o skutkach powodzi, podejmowanych działaniach i sposobach ochrony ludności i mienia w czasie stanu klęski żywiołowej,
- organizuje pomoc w zaopatrzeniu ludności pozostającej na terenach zalanych w żywność i świeżą wodę,
- podejmuje działania mające na celu przywrócenie zdolności infrastruktury i zaopatrzenia kluczowej dla funkcjonowania województwa.

3. Państwowa Straż Pożarna

<http://www.straz.gov.pl/page/index.php?str=959> (linki do stron komend wojewódzkich PSP)

Uprawnienia kierującego akcją ratowniczą:

- zarządza ewakuację ludzi z rejonu zagrożonego,
- zakazuje przebywania w rejonie objętym działaniem ratowniczym osób postronnych oraz utrudniających prowadzenie tych działań,
- zarządza ewakuację mienia,
- w szczególnych przypadkach zarządza prace wyburzeniowe oraz rozbiórkowe,
- wstrzymuje komunikację w ruchu lądowym,
- przejmuje w użytkowanie, na czas niezbędny do działania ratowniczego, m.in. pojazdy, środki techniczne, nieruchomości przydatne w działaniach ratowniczych,
- jest uprawniony do żądania niezbędnej pomocy od instytucji państwowych, jednostek gospodarczych i organizacji społecznych oraz od obywateli.

Działania jednostek ratowniczych PSP:

- bierze udział w ewakuacji ludności i mienia z terenów szczególnie zagrożonych i zalanych,
- wykonuje oznakowanie, oświetlenie i zabezpieczenie terenów, na których prowadzone są działania ratownicze,
- udostępniania środki łączności straży pożarnej dla koordynacji działań ratowniczych,
- bierze udział w bezpośredniej akcji ratowniczej na terenach zalanych:
 - odwadnia obiekty,
 - udziela pomocy w zabezpieczeniu obwałowań i urządzeń,
 - uczestniczy w ratowaniu ludzi, udzielaniu pomocy przedmedycznej potrzebującym,
 - dostarcza żywność i wodę pitną.

4. Policja

http://www.info.policja.pl/portal/inf/824/47301/Jednostki_Policji.html (linki do stron komend wojewódzkich Policji)

- organizuje lub zamyka ruch kołowego i pieszego w rejonie akcji ratowniczej wraz z oznakowaniem informacyjnym,
- zapewnia swobodny dojazd i wyjazd dla ekip i jednostek ratowniczych oraz organizuje swobodny dojazd do rejonu zagrożonego,
- nie dopuszcza do tworzenia się zbiegowisk i zapobiega objawom paniki, udziela informacji,
- egzekwowanie przepisów i poleceń kierującym działaniami ratowniczymi,
- zapewnia ochronę porządku w miejscach pracy punktów medycznych,
- pilotowanie kolumn transportu sił ratowniczych,
- zapewnia pomoc w wyznaczaniu miejsc zbiórek lub parkowania pojazdów,
- ochrania pozostawione mienie,
- udostępnienia środki łączności policji dla koordynacji działań ratowniczych.

5. Wojsko

<http://www.wp.mil.pl/pl/index/>

- bierze bezpośredni udział w działaniach ratowniczych na terenach objętych powodzią,
- zapewnia pomoc w organizowaniu i prowadzeniu ewakuacji ludzi z terenów zagrożonych i zalanych,
- zapewnia pomoc w dostarczaniu wody pitnej, żywności, środków medycznych i odzieży do rejonów objętych powodzią,
- zapewnia pomoc w załadunku i rozładunku transportów z pomocą humanitarną dla osób poszkodowanych przez powódź,
- zapewnia pomoc w usuwaniu skutków powodzi,
- zapewnia pomoc saperów m.in. do likwidacji zatorów lodowych (kry),
- udostępniania sprzęt wojskowy, przydatny do działań ratowniczych, w tym PTS.

6. Straż Graniczna

<http://www.strazgraniczna.pl/wps/portal> (linki do stron oddziałów Straży Granicznej)

- udziela pomocy przedlekarskiej poszkodowanym,
- udostępnia w miarę posiadanych możliwości środków transportu na potrzeby działań ratowniczych,
- udostępnia obiektów na potrzeby kierowania działaniami ratowniczymi,
- bierze udział w pracach zabezpieczających urządzenia techniczne lub w tworzeniu umocnień w sytuacji bezpośredniej eskalacji zagrożenia, gdy siły i środki służb odpowiedzialnych za te prace są niewystarczające,
- udziela pomocy w ewakuacji osobom poszkodowanym, chorym i starszym, poprzez wyprowadzanie tych osób z rejonów zagrożonych oraz udostępnianie środków transportu na potrzeby ewakuacji osób i ich mienia,
- udziela pomocy w wyznaczaniu miejsc zbiórek lub parkowania pojazdów służących do ewakuacji,
- informuje ludność o kierunkach, odległościach, sposobie dojścia lub dojazdu do miejsc zbiórek do ewakuacji,
- bierze udział w ochronie mienia.

W zakresie działań porządkowych

- zapewnia swobodny dojazd i wyjazd ekipom i jednostkom ratowniczym,
- organizuje objazdy rejonów zagrożonych oraz informacje o objazdach,
- bierze udział w zapewnieniu porządku publicznego w miejscach pracy ekip ratowniczych oraz zabezpieczanie miejsc mogących stanowić dodatkowe zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi,
- nie dopuszcza do tworzenia się zbiegowisk i zapobieganie objawom paniki,
- egzekwuje przestrzeganie przepisów i poleceń kierujących działaniami ratowniczymi,
- pilotuje kolumny transportu sił ratowniczych w przypadku wystąpienia utrudnień w ich przemieszczaniu,
- kieruje ruchem na drogach przemieszczania się ewakuowanej ludności,
- zapewnia ochronę porządku w miejscach pracy punktów medycznych, punktów zbiórek poszkodowanych itd.,
- uzyskuje i przekazuje informacje o miejscach pomocy medycznej i miejscach przechowywania mienia,
- zbiera i przekazuje jednostkom Policji informacje o ofiarach.

7. Stacje Sanitarno-Epidemiologiczne

<http://www.pis.gov.pl/?kontakt=2> (linki do stron Wojewódzkich Stacji Sanitarno-Epidemiologicznych)

Podczas zagrożenia powodziowego:

- na bieżąco informuje zagrożone powiaty i gminy o potencjalnych zagrożeniach skażenia wody, żywności oraz możliwości wystąpieniu chorób zakaźnych,
- kontroluje i ocenia obiekty przeznaczone do przyjęcia ewakuowanych osób,
- kontroluje beczkowszy i inne urządzenia wyznaczone do awaryjnego zaopatrywania ludności w wodę do picia,
- inwentaryzuje zapasy szczepionek i środków dezynfekcyjnych oraz awaryjne ich uzupełnienie,
- bierze udział w organizowaniu punktów szczepień ochronnych ratowników przygotowywanych do akcji,
- przygotowuje laboratoria do zwiększonej liczby badań.

Podczas powodzi:

- stale współpracuje z władzami samorządowymi gmin i powiatów objętych powodzią,
- monitoruje jakość dostępnych źródeł wody do picia,
- kontroluje magazyny i punkty dystrybucji żywności,
- zapewnia badanie ludności w kierunku schorzeń jelitowych,
- wydaje szczepionki i środki dezynfekujące,
- nadzoruje szczepienia ratowników i ludności zagrożonej.

W trakcie likwidacja skutków powodzi:

- stale współpracuje z władzami samorządowymi gmin i powiatów objętych powodzią,
- wydaje środki dezynfekujące do odkażania przydomowych studni, ujęć wodociągów lokalnych, domów i obiektów gospodarczych,
- sprawuje nadzór nad prowadzeniem zabiegów dezynfekcyjnych,
- sprawuje nadzór sanitarny nad likwidacją padliny i innych nieczystości,
- sprawuje nadzór nad obiektami publicznymi przywracanymi do stanu użyteczności.

8. Inspekcja Weterynaryjna

http://www.wetgiw.gov.pl/index.php?action=art&a_id=2276 (linki do stron Wojewódzkich Inspektoratów Weterynarii)

Sprawuje nadzór nad:

- usuwaniem i grzebaniem zwłok zwierzęcych,
- przydatnością do dalszego użytkowania obiektów inwentarskich,
- prowadzeniem szczepień ochronnych,
- przetwórniami, rzeźniami i miejscami przechowywania środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego.

9. Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej

<http://www.imgw.pl/index.php>

http://www.imgw.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=64&Itemid=136 (linki do stron ośrodków i oddziałów IMGW, mapa zasięgu oddziałów)

- dostarcza informacje o aktualnej sytuacji hydrologiczno-meteorologicznej,
- dostarcza ostrzeżenia o spodziewanych zagrożeniach,

- dostarcza prognozy na podstawie, których podejmowane są czynności dotyczące ostrzegania i alarmowania ludności,
- wykonuje dodatkowe pomiary i informuje o wysokości opadów oraz stanach wód z chwilą wystąpienia zagrożenia powodziowego.

10. Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej (RZGW)

<http://www.kzgw.gov.pl/pl/Regionalne-Zarzady-Gospodarki-Wodnej.html> (linki do stron Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej)

- współpracuje ze strukturami powołanymi do walki z powodzią,
- zbiera, ocenia i aktualizuje informacji z obszarów dotkniętych i zagrożonych powodzią,
- wypracowuje propozycje decyzji dotyczących ochrony przed powodzią,
- przygotowuje projekty decyzji administracyjnych,
- przygotowuje dane i analizuje je do tworzonych przez służby kryzysowe komunikatów informujących i ostrzegających obywateli,
- opracowuje dokumentacji przebiegu powodzi.

Przy każdym z RZGW działają **ośrodki koordynacyjno-informacyjnej ochrony przeciwpowodziowej (OKI)**, których zadaniem jest m.in. udostępnianie informacji związanych z ochroną przeciwpowodziową dla potrzeb zagospodarowania przestrzennego i centrów zarządzania kryzysowego. W OKI można uzyskać informacje, czy planowane inwestycje lub interesujące Państwa działki są zlokalizowane w strefie bezpośredniego zagrożenia powodzią. W okresie powodzi OKI prowadzi działania koordynacyjno informacyjne w trybie stałego dyżuru 24 godziny na dobę.

11. Marszałek województwa/ Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych (WZMiUW)

<http://www.bip.gov.pl/search?query=urz%C4%85d+marsza%C5%82kowski> (linki do stron Urzędów Marszałkowskich)

<http://www.warszawa.wzmiuw.gov.pl/start.html> (zakładka „Zarządy Melioracji”)

Marszałek województwa realizuje zadania z zakresu ochrony przeciwpowodziowej za pośrednictwem wojewódzkiego zarządu melioracji i urządzeń wodnych, który odpowiedzialny jest za zabezpieczenie przeciwpowodziowe na terenie województwa. Przed powodzią:

- prowadzi inwestycje przeciwpowodziowe, w tym opracowuje analizy potrzeb,
- utrzymuje, konserwuje i eksploatuje urządzenia melioracji wodnych,
- współdziała ze spółkami wodnymi, urzędami administracji rządowej i samorządowej.

W trakcie powodzi:

- stale monitoruje stan techniczny urządzeń przeciwpowodziowych, składając na bieżąco informacje do Wojewódzkiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego (WZZK),
- prowadzi ciągłą eksploatację pompowni melioracyjnych,
- dysponuje środkami zdeponowanymi w wojewódzkich, rejonowych i lokalnych magazynach przeciwpowodziowych zlokalizowanych na terenie całego województwa,
- likwiduje skutki powodzi na własnych urządzeniach.